

Etatsstyring 2024

Tilbakemelding til Universitetet i Stavanger

1. Overordnet vurdering av resultater på sektormålene – institusjonens bidrag til måloppnåelsen

Universitetet i Stavanger (UiS) skal være et åpent og innovativt universitet. Gjennom sitt samfunnsoppdrag om undervisning, forskning og formidling skal de bidra til livslang læring, samfunnsdebatt, innovasjon og verdiskaping. UiS legger vekt på samspill og dialog med sine omgivelser regionalt, nasjonalt og internasjonalt og samarbeider med andre aktører om å styrke kvalitet og relevans i virksomheten. UiS er opptatt av sitt ansvar for en bærekraftig omstilling, og grønn omstilling er kjernen i universitetets strategi, «Strategi 2030».

UiS vurderer sine fremtidsutsikter som krevende, grunnet den forventede økonomiske utviklingen, og organisasjonen er preget av et behov for omstilling. Universitetet rapporterer at alle deler av virksomheten blir påvirket av dette, men at utvikling og tilpasning av studieporteføljen står sentralt i omstillingsprosessen. Departementet merker seg at UiS har kommet godt i gang med omstillingsarbeidet, og vil presisere viktigheten av at institusjonen fortsetter å jobbe for å sikre et bedre økonomisk handlingsrom til å gjennomføre planlagte investeringer i tiden fremover.

2. Måloppnåelse på utviklingsavtalen

Departementets vurdering er at årsrapporten for 2023 gjør godt rede for aktiviteter og tiltak ved UiS, og at rapporten gir et bilde av et universitet som ønsker å få til mye innenfor utdanning og forskning. UiS har innarbeidet ny målstruktur i sin årsrapport for 2023, i tråd med [Struktur og forventninger til årsrapporten for statlige universiteter og høyskoler](#).

UiS har valgt en rapporteringsmåte som innebærer mye aktivitetsrapportering. Departementet vurderer at rapporteringsmåten gjør det krevende å se foreløpige resultater og grad av måloppnåelse. Departementet forventer at UiS i årsrapporten for 2024 i større grad synliggjør vurderingene som ligger til grunn for valgte tiltak, og reflekterer rundt de aktivitetene som er gjort og hvordan det har innvirket på måloppnåelsen.

Mål 1 – Grønn omstilling preger utviklingen av kjernevirksomheten ved UiS

UiS viser til at grønn omstilling er viktig for hele organisasjonen. Det er en rettesnor for den konkrete driften av UiS, som for eksempel valg innen transportbehov og tilbud. Videre påvirker grønn omstilling kjernevirksomheten gjennom prioritering av studietilbud, forskning og videreformidling. UiS viser til at de har hatt god utvikling de siste årene på dette området, og har som ambisjon å fortsette denne trenden.

Kunnskapsdepartementet merker seg at grønn omstilling er viktig for UiS og legger premisser for utviklingen av kjernevirksomheten til UiS, og at måloppnåelsen her fremstår

god. Departementet vil fremover følge med på hvordan UiS jobber for å opprettholde den høye andelen av samlede forskningstildelinger som bidrar til grønn omstilling.

Mål 2 – Være et åpent universitet med fleksible og ettertraktede utdanninger

UiS har i 2023 jobbet målrettet med å gjøre utdanningene mer fleksible og ettertraktede, og har satt i gang flere tiltak, blant annet gjennom utvidelse av tilbudet om distriktsvennlig sykepleierutdanning og utvikling av samarbeidet med praksisfeltet. Samtidig viser universitetets egen risikovurdering at utvikling av studieporteføljen/ikke attraktive utdanninger er et av de største risikoområdene fremover. Universitetet har også en svak nedgang i søkertall og fullføringsgrad.

I etatsstyringsmøtet redegjorde UiS for viktige prioriteringer under dette målet fremover, blant annet arbeid med å «fleksibilisere» utdanningene. Dette gjøres gjennom å gi studentene muligheten til å kunne ta emner på tvers av grader og kunne ha større mulighet til å bytte utdanning underveis i et studieløp. Samtidig skal studenten kunne bruke de emnene vedkommende allerede har tatt, inn nye studier. Styrets studentrepresentant var positiv til dette tiltaket i etatsstyringsmøtet, og viste til at dagens studenter ønsker å kunne ta ulike emner på tvers av grader og få tilknytning til flere fagmiljøer på universitetet. Styret påpekte at de følger utviklingen her tett, og vurderer søkertall og gjennomstrømming kontinuerlig. Departementet vil presisere viktigheten av at UiS fortsetter å jobbe målrettet for å styrke seg på området, og ser fram til en vurdering av hvordan tiltakene bidrar til måloppnåelsen i neste årsrapport.

Mål 3 – Sterk posisjon på energifeltet

UiS har en ambisjon om å ha en ledende posisjon innen forskning, utdanning og innovasjon på energifeltet. Satsingen er tverrgående ved UiS, og skal ikke være begrenset til de teknisk-naturfaglige utdanningene. UiS har i 2023 jobbet både med styrking av temaer relevant for energifeltet i eksisterende emner, og utvikling av nye utdanninger. Departementet merker seg at UiS har jobbet godt for å styrke publisering relatert til realfag og teknologi de siste årene og at dette gjenspeiles i resultatene.

I etatsstyringsmøtet redegjorde UiS for at det kan være vanskelig å få gode søkertall til de utdanningene de selv anser som viktige, f.eks. dersom utdanningene er innen fagområder der arbeidsmarkedsutsiktene kan være usikre. UiS trakk også fram at det har vært mange utenlandske studenter på flere av de teknisk-naturfaglige utdanningene, og at de fortsatt jobber med omstilling av rekrutteringen til disse utdanningene etter at effektene av innføringen av studieavgift for søkere utenfor EU-/EØS-området slo inn. Det er bra at UiS gjør vurderinger knyttet til studieporteføljen på denne måten, og departementet ser fram til å få en status for arbeidet knyttet til omstilling og utvikling av studieporteføljen i neste årsrapport.

Mål 4 – Bred og innovativ satsing på kunnskap for fremtidens helse- og velferdssamfunn

UiS viser til at de har et godt utgangspunkt for å bidra til bred og innovativ satsing på kunnskap for fremtidens helse- og velferdssamfunn, og at de ser på satsingen som svar på en stor samfunnsutfordring. Satsingen er tverrgående ved UiS, og skal ikke være begrenset

til utdanningene innenfor helse- og velferd. UiS påpeker at simulering og simuleringsarenaer er viktige, og presiserer et ønske om at departementet skal jobbe for at simulering kan erstatte deler av praksis i helse- og velferdsutdanninger. UiS viser til at dette vil løfte både kvalitet og kapasitet i praksisopplæringen.

UiS rapporterer om at tildelingene fra eksterne konkurransearenaer for innovasjon, forskning og utdanning innen helse og velferd har hatt en betydelig nedgang de siste to årene. Det er også en nedgang i eksterne tildelinger innen læring hele livet, jf. UiS sin rapportering under mål 5. Videre registrerer departementet at universitetet presterer et stykke under gjennomsnittet for indikatoren andre bidrag- og oppdragsinntekter, med totalt 184 000 kroner per vitenskapelig ansatt. Det har vært en positiv utvikling de senere årene, men UiS ligger fortsatt godt bak læresteder det er naturlig å sammenlikne seg med. For å nå målet om å øke næringslivets investering i FoU må alle uh-institusjoner legge til rette for mer samarbeid og samspill mellom uh-sektor og næringsliv. Departementet forventer at UiS retter oppmerksomhet mot arbeidet med ekstern finansiering fremover, og ser fram til å se utviklingen i neste årsrapport.

Mål 5 – Være banebrytende på utdanningsfeltet

UiS legger vekt på å utvikle utdanningene i tett samarbeid med praksisarenaer, og redegjør for høy aktivitet innen nasjonale partnerskap. Departementet merker seg det gode arbeidet med å styrke kvaliteten i lærerutdanningene gjennom praksis- og kunnskapsutveksling mellom UiS, skoler og barnehager. UiS viste i etatsstyringsmøtet til at de også trekker veksler på de internasjonale samarbeidsarenaene, men departementet savner en redegjørelse av hvorvidt universitetet mener de lykkes på med å utvikle internasjonale partnerskap, og ber om at dette inkluderes i neste årsrapport.

3. Andre saker

Departementet har etter en gjennomgang av årsrapport og statistikk valgt ut følgende saker:

Utdanningskvalitet

UiS har i årsrapporten vist at de jobber godt med det systematiske kvalitetsarbeidet, bl.a. gjennom digitalisering og tilgjengeliggjøring av rapportering, og ordninger for evaluering og reakkreditering av studieprogrammer. UiS skårer 3,7 på indikatoren «hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten», som er under det nasjonale gjennomsnittet på 4,0, og styret trekker fram at dette området er noe de er særlig opptatt av å forbedre. UiS redegjorde i etatsstyringsmøtet for at institusjonen har hatt stor oppmerksomhet på dette over tid, uten å se en bedring i resultatene, og at årsakene er uklare. Universitetet jobber med å innføre tiltak lavt ned i organisasjonen, på emner og program, med mål om å styrke utdanningskvaliteten. UiS påpekte i etatsstyringsmøtet at en mulig årsak til svake resultater knyttet til utdanningskvalitet, kan være universitetets manglende ressurser. UiS påpekte at omstillingsarbeidet internt i organisasjonen påvirker utdanningskvaliteten og at det er kostbart med gode forbedringstiltak.

Departementet støtter tilnærmingen med å jobbe med tiltak på emne- og studieprogramnivå, nærmest mulig studentene. Opplevd studiekvalitet og tilfredshet med studiene kan også ha

betydning for gjennomføring på normert tid, og det er viktig at UiS følger utviklingen tett og gjør nøye vurderinger av iverksatte og mulige tiltak. Departementet vil presisere viktigheten av at UiS arbeider for at omstillingsarbeidet ikke får for store konsekvenser for utdanningskvaliteten, og ber universitet redegjøre for iverksatte tiltak, samt vurdere tiltakenes virkning og måloppnåelse, i neste årsrapport.

Sikkerhet og beredskap

UiS har siden 2019 vært underlagt lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven). Uavhengig av om virksomheten har skjermingsverdige verdier skal virksomheten jf. virksomhets-sikkerhetsforskriftens § 3 etablere et styringssystem for sikkerhet. Kunnskapsdepartementet forventer at virksomhetene i sektoren etterlever kravene i sikkerhetsloven og tilhørende forskrifter, og at dette prioriteres dersom det fremdeles ikke er på plass.

Informasjonssikkerhet og personvern

Departementet forventer at anbefalingene om informasjonssikkerhet og personvern i brev til UiS fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) følges, og vil følge dette opp i etatsstyringen neste år. Vi forventer at UiS aktivt bruker Riksrevisjonens rapport om informasjonssikkerhet i forskning innenfor kunnskapssektoren i arbeidet.

Ny universitets- og høyskolelov

Stortinget har vedtatt ny universitets- og høyskolelov, som vil tre i kraft 1. august 2024. Departementet forventer at UiS setter seg inn i den nye loven og hvordan den skal forstås og at UiS tilpasser sin praksis og sitt regelverk til den nye loven. Vi forutsetter også at UiS setter seg inn i hvilke særlige utfordringer i universitets- og høyskolesektoren loven er ment å løse, og hvilke forventninger departementet og Stortinget har til endringer i praksis og bedre samordning mellom institusjonene. Vi viser til brev fra departementet datert 11. mars 2024 til universiteter og høyskoler om avklaringer og forventninger i forbindelse med ny lov.

4. Innmeldte saker

Finansiering av profesjonsutdanning i psykologi

NOKUT har akkreditert et nytt profesjonsstudium i psykologi ved UiS, og UiS ønsket dialog med departementet om ulike alternativer for finansiering av dette studiet. Grunnet den utfordrende økonomiske situasjonen UiS står i vil det være vanskelig å etablere studiet uten å få tildelt nye midler til dette.

Kunnskapsdepartementet har registrert satsingsforslaget fra UiS om å få tildelt midler utover gjeldende ramme til studieplasser i profesjonsstudiet psykologi. Forslaget behandles i den ordinære budsjettprosessen, der budsjettforslaget fremlegges i oktober 2024.

Departementet vil understreke at selv om et universitet har fått akkreditert en ny utdanning tilsier ikke det automatisk at det vil bli tildelt midler til opprettelse av nye studieplasser. Det er forventet mindre handlingsrom i offentlige budsjetter fremover, noe som krever at universiteter og høyskoler tar en tydeligere rolle når det gjelder å dimensjonere og tilpasse egen studieportefølje innenfor gjeldende budsjettammer.

Arealbehov og bygg

UiS redegjør for at de har hatt en betydelig vekst i aktivitet de siste årene, men at de likevel ikke har fått støtte til et byggeprosjekt siden 2005. UiS har hatt en investeringsplan over tid, men har sett seg nødt til å nedskalere, parallelt med interne prosesser for å effektivisere arealbruk. UiS har fortsatt arealbehov som de mener ikke kan håndteres innenfor gjeldende økonomiske rammer, som for eksempel oppgradering av Arkeologisk museum. Universitetet har også arbeidet med en løsning for arealbehovene for det helsevitenskapelige fakultetet i mange år. UiS ser nå på alternative løsninger som innebærer midlertidig leie i markedet og fremhever husleiekompensasjon som et avgjørende virkemiddel.

Departementet har registrert satsingsforslag utenfor rammen til ulike tiltak innenfor campusutvikling ved UiS, og at UiS opplever det som krevende å finne tilstrekkelige ressurser til nødvendige investeringer og satsinger innenfor blant annet bygg og infrastruktur i en situasjon der de opplever at det økonomiske handlingsrommet blir redusert. Satsingsforslaget behandles i den ordinære budsjettprosessen. Departementet understreker at reglene for å få tildelt husleiekompensasjon er svært strenge, jf. Prinsipper for fastsetting av husleiekompensasjon i statlige bygg, fastsatt ved kongelig resolusjon av 7. oktober 1997.

5. Deltakere etatsstyringsmøte

KD	UiS
Maria Storeng, ekspedisjonssjef	Anne Marit Panengstuen, styreleder
Jannicke Eriksen, seniorrådgiver	Klaus Mohn, rektor
Inga Gilberg, førstekonsulent	Sara Bianca Beitz, styremedlem
Marte Aasebø, rådgiver	Ole Tjomsland, styremedlem
Mari Busterud, fagdirektør	Ingvil Førland Hellstrand, styremedlem
	Karoline Holmboe Høibo, direktør for organisasjon og infrastruktur